

Grote Voort 291, 8041 BL Zwolle

ACM
Directie Toezicht Energie
t.a.v. Mw M.R. Leijten
postbus 16326
2500 BH, Den Haag

Onderwerp: Zienwijze ENGIE noodvermogen
Referentie: Zaaknummer: ACM/24/189878

Datum: 12 januari 2025

Geachte Mevrouw Leijten,

ENGIE heeft kennisgenomen van het ontwerpbesluit Specificaties Noodvermogen (ACM/24/189878) bij energiebiedingen en wil graag een zienswijze indienen.

Samengevat is ENGIE van mening dat:

1. Het begrijpelijk is dat TenneT meer inzicht wil in het respons van aanbieders en hiertoe product specificaties aanpast
2. Dit code voorstel Noodvermogen steeds meer op aFRR doet lijken en dat dit onwenselijk en onnodig is, gelet op de verschillende doelen en technologische eigenschappen in de verschillende tijdsvensters rond balanceren.
3. Het voorstel van TenneT enkel een maximale voorbereidingstijd en geen minimale voorbereidingstijd geeft, waardoor TenneT haar behoefte aan meer inzicht slechts ten dele kan waarmaken
4. De voorbereidingstijd bepaalde technologieën onnodig onder druk zet.
5. Een tweetal alternatieven een betere invulling van TenneT's behoefte zou zijn, zonder de markt onnodig te beperken.

ENGIE erkent dat het elektriciteitslandschap sterk in beweging is en dat dit kan betekenen dat TenneT productvoorwaarden aanpast aan de noden van de tijd. In het kader van deze ontwerpcode begrijpen wij de behoefte van TenneT om op voorhand meer duidelijkheid te krijgen over de individuele inzet van Noodvermogen. Echter ziet ENGIE een aantal onwenselijke negatieve gevolgen van dit ontwerpbesluit welke gemakkelijk verholpen kunnen worden.

Allereerst zouden wij willen opmerken dat met deze ontwerpcode Noodvermogen steeds meer op aFRR gaat lijken doordat een eerste respons zeer snel geleverd moet worden. Dit heeft als nadeel dat assets met een langere voorbereidingstijd niet meer kunnen bijdragen aan Noodvermogen, terwijl hun overige karakteristieken juist zeer nuttig zijn voor het elektriciteitssysteem.

Onze grootste zorg betreft de voorbereidingstijd, die zeer krap zal zijn voor bepaalde technologieën, met name gasturbines en mogelijk ook vraagrespons. Onze gasturbines leveren gezamenlijk met hoge regelmaat rond 100+ MW aan Noodvermogen. Echter, het is nog niet zeker of deze gasturbines aan deze nieuwe eisen kunnen voldoen: interne onderzoeken en tests zijn momenteel gaande. Het is al wel zeker dat een snellere start, indien technisch mogelijk, een hogere degradatie van de machine zal betekenen, met als gevolg hogere onderhoudskosten en

frequentere onderhoudstops. Onder aan de streep betekent dit dat onze assets door deze nieuwe productspecificaties waarschijnlijk eerder hun technische dan wel economische levensduur zullen bereiken en zullen sluiten. In onze ogen is dit onwenselijk en nadelig voor het gehele systeem. Dergelijk “firm” vermogen is broodnodig in de transitie; de steeds verslechterende vooruitzichten van TenneT rond de leveringszekerheid laten dit zien¹.

Het onnodig aanscherpen van de specificaties betekent dat het energiesysteem ofwel duurder, ofwel minder zeker zal zijn. Beide zijn in onze ogen onwenselijk en onnodig, en we vragen ons af in hoeverre deze effecten zijn meegenomen in de bepaling van dit code voorstel.

Alternatieve oplossingen: Wij merken op dat TenneT met name aangeeft behoefte te hebben aan inzicht in het respons van Noodvermogen-aanbieders, om het respons op het systeem beter te voorspellen. TenneT zou dit ook op de volgende manieren kunnen borgen:

1. TenneT zou derogaties kunnen toestaan voor de voorbereidingstijd, zoals dat ook toegestaan wordt voor de “maximaal aaneengesloten afroepduur” en de “hersteltijd”
2. TenneT zou de voorbereidingstijd kunnen differentiëren per technologie.

Beide bovenstaande opties voldoen in de behoefte van TenneT voor inzicht, maar dan zonder het potentiële aanbod in de markt (onnodig) onder druk te zetten. Sterker nog, het zou het inzicht mogelijk verbeteren, aangezien de ontwerpcode enkel een minimaal respons oplegt: sneller respons mag nog steeds en draagt niet bij aan beter inzicht bij TenneT. We hebben juist afgelopen half jaar gezien dat een sneller respons niet per se beter is: de zorgen en ingrepen van TenneT rond passief mee regelen laten dit indirect zien².

Tot slot: Het elektriciteitssysteem heeft idealiter behoefte aan snel, goedkoop en zeker regelvermogen. Dit bestaat echter niet. Dit betekent dat, naast ruim voorradig snel, goedkoop *maar minder zeker* regelbaar vermogen zoals hernieuwbare opwek en batterijen, er nog steeds een plek nodig is voor zeker *maar langzaam* regelbaar vermogen.

Wij bevelen daarom aan om de productspecificaties met betrekking tot de voorbereidingstijd aan te passen zodat relatief langzaam startende technologieën hun cruciale bijdrage kunnen blijven leveren aan het balanceren van het net en uitzicht blijven houden op een nuttig voorbestaan voor het elektriciteitssysteem ten behoeve van de leveringszekerheid.

Mocht u nog behoefte hebben aan nadere uitleg, vernemen ik dit graag.

Met vriendelijke groet,

Regulatory Affairs

Tel.: +31 6

E-mail: regulatory@engie.com

¹ [Rapport Monitoring Leveringszekerheid | TenneT](#)

² [Market news](#), dd 22-11-2014